

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.024.02.2015
P/15/030

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/030 – Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Anna Ledzińska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97299 z dnia 1 października 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	X Liceum Ogólnokształcące ¹ w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 5 Mistrzostwa Sportowego im. M.G. Bublewicza w Olsztynie ² , ul. Jagiellończyka 32, 10-062 Olsztyn.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Barbara Rapińczuk, Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W latach 2013-2015 (do 30 października)³, organizacja Szkoły oraz zasady rekrutacji uczniów zostały ustalone w Statutach Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Liceum i były zgodne z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego⁴. Szkoła posiadała obiekty i urządzenia sportowe umożliwiające prowadzenie szkolenia sportowego w kajakarstwie oraz dysponowała wykwalifikowaną kadrą trenerską. Szkolenie prowadzone było na podstawie rocznych planów szkolenia, opracowanych w oparciu o Wieloletni Program Szkolenia w Kajakarstwie, ustalony przez Polski Związek Kajakowy⁵. Współpraca między PZKaj, a Szkołą odbywała się na podstawie corocznie zawieranych umów, a otrzymane środki Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁶ zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Spośród 50 uczniów zgłoszonych do dofinansowania szkolenia ze środków FRKF, zadania szkoleniowo-startowe zrealizowało 32 uczniów. PZKaj powołał do Kadry Narodowej siedmiu uczniów Liceum, z czego dwóch reprezentowało Polskę w rywalizacji międzynarodowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nierzetelnego ustalenia dla kandydatów uprawiających kajakarstwo, dodatkowych kryteriów rekrutacji do Liceum w roku szkolnym 2015/2016,
- wykazania w rozliczeniach za 2013 r. i 2014 r. kosztów zakupu sprzętu sportowego i ubrań pomimo, iż nie były to wydatki poniesione przez Szkołę, a przez PZKaj,
- nieprzekazania do PZKaj rozliczenia częściowego z realizacji zadania, za okres od 1 lipca 2014 r. do 30 listopada 2014 r.

¹ Dalej: Liceum lub Szkoła.

² Dalej: Zespół Szkół Ogólnokształcących.

³ W wybranych aspektach kontrolą objęto lata szkolne 2012/2013 – 2015/2016 (do 30 października 2015 r.).

⁴ Dz. U. z 2012 r., poz. 1129., dalej: rozporządzenie w sprawie sms.

⁵ Dalej: PZKaj lub Związek.

⁶ Dalej: FRKF.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

X Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Olsztynie jest szkołą publiczną wchodzącą w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących⁷, której organem prowadzącym jest Miasto Olsztyn. W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 do Liceum uczęszczało od 108 do 122 uczniów⁸, pobierających naukę w sześciu oddziałach: w trzech sportowych i w trzech mistrzostwa sportowego. Do oddziałów sportowych⁹ uczęszczało: 58 uczniów w roku szkolnym 2012/2013, 57 - w roku szkolnym 2013/2014 i 50 uczniów w roku szkolnym 2014/2015, a do oddziałów mistrzostwa sportowego¹⁰ odpowiednio: 51¹¹, 55¹² i 58 uczniów¹³. Do klas mistrzostwa sportowego szkoła przyjęła uczniów objętych szkoleniem sportowym w: kajakarstwie, taekwondo olimpijskim¹⁴, gimnastyce sportowej kobiet¹⁵ i pływaniu¹⁶ oraz uczniów nieobjętych szkoleniem sportowym, finansowanym z budżetu Szkoły lub środków FRKF¹⁷. W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015, szkoleniem w zakresie kajakarstwa objętych było 45 uczniów, w tym w poszczególnych latach szkolnych odpowiednio: 12, 16 i 17 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 10-78)

Organizacja Szkoły oraz zasady rekrutacji uczniów zostały ustalone w Statutach Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Liceum¹⁸, w których określono m. in.: cele, zadania i organizację szkoły oraz zasady rekrutacji uczniów i ich oceniania. Szczegółową organizację nauczania, szkolenia sportowego, wychowania i opieki w danym roku, określał arkusz organizacyjny Zespołu Szkół Ogólnokształcących, Program Wychowawczy Szkoły i Szkolny Program Profilaktyki. W Statucie Liceum zapisano m. in., że szkoła realizuje cele i zadania określone w programach szkolenia sportowego polskich związków sportowych.

(dowód: akta kontroli str. 10-73)

W okresie objętym kontrolą, szkolenie sportowe w kajakarstwie prowadzone było na podstawie Wieloletniego Programu Rozwoju Szkolenia Sportowego Kajakarstwa w Szkołach Mistrzostwa Sportowego¹⁹, opracowanego przez PZKaj w maju 2006 r.²⁰. W Programie tym określono m. in. kryteria doboru kandydatów do szkół mistrzostwa sportowego²¹, zalecane formy szkolenia, strukturę procesu treningowego, warunki niezbędne do realizacji programu oraz zasady współpracy pomiędzy PZKaj a SMS. Wymagania wobec kandydatów do SMS, określone ww. Programie to m. in.: dobre wyniki w nauce, posiadanie minimum II klasy sportowej oraz uzyskanie odpowiedniej ilości punktów w Międzynarodowym Teście

⁷ W skład Zespołu wchodzi ponadto: Szkoła Podstawowa nr 23 Mistrzostwa Sportowego w Olsztynie oraz Gimnazjum Nr 10 Mistrzostwa Sportowego w Olsztynie.

⁸ Według danych zgłoszonych do Systemu Informacji Oświatowej (SIO) na 30 września do Liceum uczęszczało: 109 uczniów w roku szkolnym 2012/2013, 112 uczniów w roku szkolnym 2013/2014 i 108 uczniów w roku szkolnym 2014/2015.

⁹ Uczniowie klas sportowych objęci byli szkoleniem sportowym w piłce nożnej.

¹⁰ Dalej: oddziały sms.

¹¹ W tym: 31 uczniów sms oraz 20 uczniów nieobjętych programem szkolenia sportowego.

¹² W tym: 33 uczniów sms i 22 uczniów nieobjętych programem szkolenia sportowego.

¹³ W tym: 41 uczniów sms i 17 uczniów nieobjętych programem szkolenia sportowego.

¹⁴ W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 szkolenie prowadzone było we wszystkich oddziałach sms

¹⁵ W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 szkolenie prowadzone było w dwóch oddziałach sms.

¹⁶ Szkolenie prowadzone było w roku szkolnym 2014/2015, w jednym oddziale sms.

¹⁷ Uczniowie liceum nieobjęci programem szkolenia sportowego uczęszczałi jedynie na zajęcia wychowania fizycznego, a w ramach przynależności do klubów sportowych, odbywali szkolenia m. in. w żeglarskim, lekkiej atletyce, zapasach, tenisie i piłce nożnej kobiet.

¹⁸ Uchwała Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 12/2011 z 7 listopada 2011 r.

¹⁹ Dalej: Wieloletni Program Szkolenia.

²⁰ Program został pozytywnie zaopiniowany przez Zespół Metodyczno-Szkoleniowy Centralnego Ośrodka Sportu w Warszawie dnia 5 września 2006 r.

²¹ Dalej: SMS.

Sprawności Fizycznej²². Ponadto w Wieloletnim Programie Szkolenia zapisano, że szkoły opracowują swoje programy szkoleniowe, na wzór Ramowego Programu Treningowego, opracowywanego corocznie przez PZKaj, uwzględniające m. in. specyfikę pracy szkoły oraz poziom przygotowania zawodników.

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wyjaśniła, że PZKaj nie przesyłał do Szkoły rocznych ramowych planów treningowych. W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015, opracowane zostały roczne plany szkoleniowe dla kajakarzy, zatwierdzone przez Dyrektora, w których określono m. in. skład osobowy grupy zawodników (wraz z informacją czy zawodnik objęty jest dofinansowaniem ze środków FRKF), klasę trenerską szkoleniowców, założenia metodyczno-szkoleniowe i cele wynikowo-treningowe, a także kalendarz imprez sportowych oraz formy kontroli procesu szkolenia sportowego.

(dowód: akta kontroli str. 105-186, 491)

W latach szkolnych 2012/2013 - 2015/2016 do oddziałów mistrzostwa sportowego w Liceum kandydowały 22 osoby trenujące kajakarstwo, w tym w roku szkolnym: 2012/2013 – 4 osoby, 2013/2014 – 8 osób, 2014/2015 – 5 osób i 2015/2016 – 5 osób. Wszyscy kandydaci zostali przyjęci do Szkoły i objęci szkoleniem sportowym w kajakarstwie. PZKaj w dniu 3 lutego 2015 r. zwrócił się do Szkoły o przesłanie aktualnych kryteriów naboru do SMS, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ogólnym i sportowym. Szkoła, w dniu 9 lutego 2015 r., przesyłała do PZKaj zasady przyjmowania uczniów do SMS w Olsztynie Ww. dokumencie zapisano m. in., że zawodnik, który nie uzyskał minimalnej ilości punktów w teście ogólnymi specjalistycznym, może zostać przyjęty do Szkoły tylko za zgodą dyrektora, na wniosek trenera SMS. 10 marca 2015 r. Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wydała zarządzenie²³ w sprawie wprowadzenia zasad rekrutacji uczniów na rok szkolny 2015/2016, w którym określone zostały m. in. kryteria naboru dla kandydatów uprawiających kajakarstwo (powinni posiadać m. in.: minimum II klasę sportową, opinię trenera, uzyskać minimum: 500 punktów z MTSF i 12 punktów z testu specjalistycznego oraz przedłożyć orzeczenie lekarskie o bardzo dobrym stanie zdrowia).

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wyjaśniła, że próby sprawności fizycznej ustalone zostały przez szkolnego trenera koordynatora kajakarstwa we współpracy z wicedyrektorem ds. szkolenia sportowego i zaakceptowane przez dyrektora Szkoły. PZKaj nie ustalał prób sprawności fizycznej dla SMS. W latach 2014-2015 Związek zwracał się do szkoły z prośbą o przesłanie zasad rekrutacji do SMS i taką informację przekazano drogą elektroniczną. Szkoła nie otrzymała z PZKaj informacji o akceptacji lub jej braku dotyczącej ustalonej próby sprawności fizycznej.

(dowód: akta kontroli str. 79-95, 507-508)

Spośród pięciu kandydatów trenujących kajakarstwo, ubiegających się o przyjęcie do Liceum w roku szkolnym 2015/2016, jeden spełnił wszystkie kryteria określone ww. zarządzeniu, dwóch nie uzyskało minimum 12 punktów z testu specjalistycznego, a dwóch nie uzyskało minimum: 500 punktów z MTSF i 12 punktów z testu specjalistycznego. Dyrektor Zespołu szkół Ogólnokształcących, podjęła decyzję o przyjęciu do Szkoły czterech ww. kandydatów, pomimo nieuzyskania przez nich minimalnej ilości punktów.

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wyjaśniła, że tegoroczna rekrutacja pokazała, iż przyjęte przez szkołę limity punktowe dotyczące testów okazały się zbyt wysokie i w związku z tym planowana jest weryfikacja tych kryteriów.

(dowód: akta kontroli str. 90-100, 507-509)

---

²² Dalej: MTSF.

²³ Nr 2A/2015.

W latach 2013 – 2015 Gmina Olsztyn zawarła z PZKaj trzy umowy o współpracy²⁴ dotyczące realizacji zadania publicznego: „Szkolenie grupowe młodzieży uzdolnionej sportowo w Publicznej Szkole Mistrzostwa Sportowego w Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego nr 5 im. M.G. Bublewicza w Olsztynie”. W umowach strony postanowiły, że na realizację ww. zadania, PZKaj przekaże organowi prowadzącemu szkołę dotację ze środków FRKF (w każdym roku kalendarzowym), a organ prowadzący szkołę – do wykorzystania jej na realizację programu szkolenia dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo w kajakarstwie na poziomie gimnazjum i liceum. Poza przekazaniem środków finansowych, ww. umowach nie określono innych form wsparcia ze strony PZKaj w realizacji programu szkolenia sportowego w kajakarstwie.

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wyjaśniła, że PZKaj wspierał Szkołę w realizacji ww. programu, poprzez umożliwienie udziału uczniów w zgrupowaniach, wyjazdach i imprezach sportowych, organizowanych przez Związek.

(dowód: akta kontroli str. 291-299, 355-366, 413-417, 494)

Dyrektor wyjaśniła, że Szkoła zapewniła uczniom opiekę medyczną poprzez nawiązanie współpracy z lekarzem ortopedą – traumatologiem oraz fizjoterapeutą. Lekarz przyjmował uczniów raz w tygodniu, a fizjoterapeuta trzy razy w tygodniu (Szkoła posiada gabinet odnowy biologicznej wyposażony m.in. w stół do masażu, sprzęt do krioterapii, laser i wannę do masażu wodnego). W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 uczniowie Liceum, objęci szkoleniem sportowym w kajakarstwie, skorzystali ze 199 zabiegów odnowy biologicznej, w tym: 149 masażu i ćwiczeń rehabilitacyjnych, 30 zabiegów krioterapii i 20 zabiegów laserem. W latach szkolnych 2012/2013 i 2013/2014 przeprowadzono 26 badań wydolnościowych zawodników kajakarstwa w Centralnym Laboratorium Badawczym przy Olsztyńskiej Szkole Wyższej w Olsztynie. W roku szkolnym 2014/2015 badania wydolnościowe nie zostały przeprowadzone.

(dowód: akta kontroli str. 187-189, 487)

W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015 Szkoła realizowała szkolenie sportowe dla uczniów trenujących kajakarstwo w wymiarze 28 godzin lekcyjnych tygodniowo, w tym: 25 godzin szkolenia sportowego (trening specjalistyczny w zakresie kajakarstwa) i trzy godziny wychowania fizycznego. Ww. okresie w Liceum nie było uczniów niekwalifikujących się do dalszego szkolenia sportowego. Żaden z uczniów nie realizował indywidualnego programu lub toku nauczania.

Ustalono, że Szkoła nie prowadziła kursów instruktorskich dla uczniów w kajakarstwie. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że ww. kursy nie były przeprowadzane z przyczyn organizacyjnych i logistycznych, związanych z dużą czasochłonnością i szerokim zakresem działania Szkoły w ramach jej podstawowych zadań edukacyjnych i szkoleniowych.

(dowód: akta kontroli str. 190-195, 512)

Szkoła dysponowała obiektami sportowymi i urządzeniami do prowadzenia szkolenia sportowego, w tym m. in.: salą do gier zespołowych, boiskiem „Orlik”, siłownią, salą wyposażoną w trenażery oraz posiadała 16 kajaków i 10 kanadyjek.

(dowód: akta kontroli str. 196-200, 236-238)

W latach szkolnych 2012/2013 - 2014/2015 Szkoła wydatkowała na wynajem obiektów wykorzystywanych w szkoleniu sportowym kajakarzy ogółem 14,2 tys. zł, w tym, w poszczególnych latach szkolnych odpowiednio: 5,0 tys. zł, 4,0 tys. zł i 5,2 tys. zł. Ww. okresie, Szkoła zawarła z Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Olsztynie²⁵ trzy umowy najmu przystani kajakowej i budynku garażowego do

²⁴ Umowa na 2013 r. - 20 marca 2013 r., na 2014 r. - 28 kwietnia 2014 r., na 2015 r. - 16 marca 2015 r.

²⁵ Dalej: OSIR.

przechowywania sprzętu sportowego²⁶. Koszty wynajmu wyniosły 12,4 tys. zł i zostały sfinansowane ze środków budżetowych Szkoły. W okresie zimowym Szkoła okazjonalnie korzystała z pływalni należącej do Olsztyńskiej Szkoły Wyższej w Olsztynie²⁷ i poniosła wydatki na ten cel w kwocie 1,8 tys. zł (sfinansowane ze środków FRKF).

(dowód: akta kontroli str. 196-238)

W roku szkolnym 2015/2016 zajęcia sportowe dla uczniów Liceum prowadziło 15 nauczycieli (trenerów), którzy spełniali wymagania określone w § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli²⁸. Nauczyciele prowadzący szkolenie sportowe w kajakarstwie posiadali uprawnienia trenerów II klasy w kajakarstwie.

(dowód: akta kontroli str. 239-243)

W latach szkolnych 2012/2013 – 2014/2015, 11 trenerów uczestniczyło w 23 szkoleniach (w tym jednym międzynarodowym), z czego 15 szkoleń sfinansowano z budżetu szkoły, a pozostałe ze środków prywatnych lub klubowych. Ww. okresie trzech trenerów uzyskało uprawnienia trenerskie II klasy, w tym dwóch w kajakarstwie.

(dowód: akta kontroli str. 239-249, 489)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Szkoła nierzetelnie ustaliła dodatkowe kryteria rekrutacji do Liceum w roku szkolnym 2015/2016 dla kandydatów uprawiających kajakarstwo, co spowodowało, że spośród pięciu kandydatów tylko jeden uzyskał wymaganą ilość punktów z prób sprawności fizycznej. W teście specjalistycznym przyjęto oceny punktowe za czas uzyskany w Regatach Eliminacyjnych Juniorów na dwóch dystansach (1000 i 500 m), pomimo iż zgodnie z regulaminem Regat²⁹, kandydaci do Liceum (startujący w kategoriach wiekowych juniorki i juniorzy młodsi³⁰), nie startowali jednocześnie na obu dystansach³¹.

(dowód: akta kontroli str. 80-98)

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wyjaśniła, że rekrutacja na rok szkolny 2015/2016 pokazała, iż przyjęte przez szkołę limity punktowe dotyczące testów sprawnościowych okazały się zbyt wysokie i w związku z tym planowana jest weryfikacja tych kryteriów.

(dowód: akta kontroli str. 508)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W rekrutacji na rok szkolny 2015/2016, Szkoła nie dysponowała ustalonymi przez PZKaj warunkami, pozwalającymi na ocenę wyników prób sprawności fizycznej przez kandydatów do Liceum uprawiających kajakarstwo pomimo, iż stosownie do postanowień art. 20h ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³², wyniki prób sprawności fizycznej powinny podlegać ocenie na warunkach ustalonych przez polski związek sportowy właściwy dla danego sportu. Oceny

²⁶ Umowy nr: J.1521.1.45.2012 z 10 lutego 2012 r., J.1521.2.154.2013 z 19 kwietnia 2013 r. i CRS.1521.06.130. z 1 maja 2015 r.

²⁷ Zawodnicy korzystali z usług basenu na zasadach ogólnych.

²⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1264.

²⁹ Dostępnym na stronie internetowej http://pzkaj.pl/dane/2015/zapowiedz_Bydgoszcz_14.06.pdf

³⁰ Dotyczy osób urodzonych w latach 1999-2000.

³¹ Juniorzy młodsi z roczników 1999-2000 startują w konkursie obejmującym dystans 1000 metrów w K-1 lub C-1, a juniorki młodsze z roczników 1999-2000 w konkursie obejmującym dystans 500 metrów w K-1 i C-1.

³² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

wyników prób sprawności fizycznej, dokonano na podstawie kryteriów opracowanych przez Szkołę.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że w latach 2014 - 2015 PZKaj zwracał się z prośbą o przedstawienie zasad rekrutacji do Szkoły i otrzymał taką informację drogą elektroniczną. Szkoła nie otrzymała ze Związku informacji o akceptacji lub jej braku dotyczącej ustalonej próby sprawności fizycznej.

(dowód: akta kontroli str. 80-98, 507)

2. W roku szkolnym 2014/2015 Szkoła nie przeprowadziła badań wydolnościowych uczniów Liceum trenujących kajakarstwo.

Dyrektor szkoły wyjaśniła, iż przyczyną był brak środków finansowych na ten cel. Szkoła w pierwszej kolejności zaplanowała środki finansowe na wyjazdy i zgrupowania sportowe oraz na zakwaterowanie i wyżywienie uczniów spoza Olsztyna. Ostatnie badania wydolnościowe przeprowadzono w lutym 2014 r., kolejne planowane są na jesień 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 187-189, 508)

Ocena cząstkowa

Organizacja Szkoły oraz zasady rekrutacji uczniów zostały ustalone w Statutach Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Liceum i były zgodne z wymogami rozporządzenia w sprawie sms. Szczegółową organizację nauczania, szkolenia sportowego, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określał arkusz organizacyjny Zespołu Szkół Ogólnokształcących, Program Wychowawczy Szkoły i Szkolny Program Profilaktyki. Szkoła posiadała obiekty i urządzenia sportowe umożliwiające prowadzenie szkolenia sportowego w kajakarstwie oraz dysponowała wykwalifikowaną kadrą trenerską. Stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą nierzetelnego ustalenia dodatkowych kryteriów rekrutacji do Liceum w roku szkolnym 2015/2016. Uwagi NIK dotyczyły nieprzeprowadzenia, w roku szkolnym 2014/2015, badań wydolnościowych uczniów trenujących kajakarstwo oraz nieposiadania przez Szkołę, ustalonych przez PZKaj warunków pozwalających na ocenę wyników prób sprawności fizycznej kandydatów do szkoły.

2. Realizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

W latach 2013 - 2015 (do 31 sierpnia), Szkoła zgłosiła do dofinansowania z FRKF 50 uczniów objętych szkoleniem sportowym w kajakarstwie, w tym: 17 w 2013 r. (94,4 % uczniów szkolonych sportowo w kajakarstwie w tym roku), 18 w 2014 r. (85,7 %) i 15 w 2015 r. (93,8 %). Spośród ww. uczniów, 15 legitymowało się II klasą sportową, 33 I klasą sportową, a 2 klasą mistrzowską³³.

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących wyjaśniła, że uzyskanie poszczególnych klas sportowych weryfikowane było przez trenerów na podstawie limitów czasowych osiąganych przez zawodników na poszczególnych dystansach. Wytuczne w tym zakresie ustalał PZKaj i są one dostępne na stronie internetowej Związku³⁴.

(dowód: akta kontroli str. 250-253, 257-268, 487-488)

Spośród 50 ww. uczniów, 32 (64%) wykonało zaplanowane dla nich zadania szkoleniowo-startowe, 11(22%) nie wykonało zaplanowanych zadań³⁵, a dla 7(14%) uczniów rozpoczynających naukę od 1 września danego roku szkolnego, nie zaplanowano zadań szkoleniowo-sportowych.

Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących oraz trener kajakarstwa wyjaśnili, że niezrealizowanie zaplanowanych zadań wynikało z: rezygnacji zawodników

³³ W tym: w 2013 r. – sześciu II klasą, dziewięciu I klasą i dwóch klasą mistrzowską, w 2014 r. – pięciu II klasą i 13 I klasą, w 2015 r. czterech II klasą i 11 I klasą.

³⁴ http://www.pzkaj.pl/dane/przepisy/normy_zdobywania_klas_sportowych_2015.pdf. PZKaj nie potwierdzał klas sportowych zawodników zaświadczeniem lub innym dokumentem.

³⁵ W 2013 r. zadań nie wykonało 5 kajakarzy, w 2014 r. - 1, a w 2015 r. -5.

z udziału w zawodach (w pięciu przypadkach), kontuzji (w trzech przypadkach), braku zaangażowania w treningi i problemów emocjonalnych (w dwóch przypadkach) oraz odejścia ucznia ze szkoły (w jednym przypadku). W związku z powyższym, uczniowie ci utracili dofinansowanie szkolenia ze środków FRKF i nie zostali zakwalifikowani do dofinansowania w następnym roku. Pani Dyrektor wyjaśniła ponadto, że dla uczniów rozpoczynających naukę od 1 września danego roku szkolnego, brak jest możliwości zaplanowania zadań szkoleniowo-startowych, ponieważ najważniejsze imprezy centralne odbywają się w miesiącach: lipiec, sierpień. Zadania szkoleniowo-startowe dla tych uczniów są planowane od roku następnego.

(dowód: akta kontroli str. 250-256, 495-496, 514-515)

Analiza rezultatów szkolenia sportowego trzech uczniów³⁶, którzy uzyskali dofinansowanie na szkolenie ze środków FRKF w latach 2013-2015 (I półrocze) wykazała, iż jeden uczeń podniósł klasę sportową z II na I, natomiast dwóch pozostałych utrzymało posiadaną na początku szkolenia I klasę sportową.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że niepodniesienie klasy sportowej wynikało m. in. z niezdobycia przez nich złotego medalu na Mistrzostwach Polski Juniorów³⁷.

(dowód: akta kontroli str. 269, 495)

W latach 2013 - 2015 (do 31 sierpnia) PZKaj powołał do Kadry Narodowej 7 uczniów Liceum szkolonych w kajakarstwie, w tym: 5 w 2013 r., jednego – w 2014 r. i jednego - w 2015 r.³⁸. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że od 2014 r. PZKaj zmniejszył limit zawodników powoływanych do Kadry Narodowej, co wpłynęło na spadek liczby zawodników powołanych z Liceum.

(dowód: akta kontroli str. 270-274, 495)

W latach szkolnych 2012/2013 - 2014/2015 zorganizowano 15 zgrupowań i konsultacji szkoleniowych, w których uczestniczyło 127 uczniów Liceum objętych szkoleniem w kajakarstwie³⁹. Koszt zgrupowań i konsultacji wyniósł ogółem 115,6 tys. zł, w tym: 36,6 tys. zł w roku szkolnym 2012/2013, 41,3 tys. zł w 2013/2014 i 37,6 tys. zł w roku szkolnym 2014/2015. Ww. okresie 28 uczniów Liceum uczestniczyło w pięciu zawodach krajowych (nie uczestniczyli w zawodach zagranicznych).

(dowód: akta kontroli str. 275-284)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że ocena efektywności szkolenia sportowego kajakarzy dokonywana była na bieżąco, poprzez przeprowadzanie sprawdzianów kontrolnych. Najważniejszymi sprawdzianami były ogólnopolskie konsultacje i eliminacje.

(dowód: akta kontroli str. 488)

Zdaniem Dyrektora, największymi sukcesami Szkoły, w latach szkolnych 2012/2013 - 2014/2015, były: udział dwóch uczniów powołanych do Kadry Narodowej w rywalizacji międzynarodowej (m. in. w: Mistrzostwach Świata i Europy do lat 19) oraz w Mistrzostwach Polski, a także wyniki dwóch absolwentów, którzy reprezentowali Polskę na Igrzyskach Olimpijskich (medaliści Mistrzostw Świata i Europy). Jako porażkę w prowadzonym szkoleniu sportowym, Dyrektor Szkoły uznała nieuzasadnione decyzje zawodników o rezygnacji z uprawiania kajakarstwa.

³⁶ Byli oni uczniami pierwszej klasy w roku szkolnym 2012/2013.

³⁷ Według norm zdobywania klas sportowych ustalonych przez PZKaj, jest to jedyna możliwość dla zawodnika w wieku juniorskim (do 18 r. życia) na zdobycie klasy mistrzowskiej.

³⁸ W pięciu przypadkach zawodnicy zostali powołani w kategorii juniorów, a w dwóch w kategorii młodzieżowców. Dwoje zawodników reprezentowało Polskę w rywalizacji międzynarodowej. W 2013 r. uczennica Liceum zajęła 4 miejsce na dystansie 1000 metrów w K-1 w Mistrzostwach Europy U-23 oraz 12 miejsce na dystansie 200 metrów w K-1 w Mistrzostwach Świata U-23, natomiast w 2014 r. uczeń Liceum zajął trzecie miejsce na dystansie 100 metrów w K-2 w Międzynarodowych Regatach.

³⁹ W tym w roku szkolnym: 2012/2013 – 4 zgrupowania i konsultacje (38 zawodników), 2013/2014 – 5 (44 zawodników), 2014/2015 – 6 (45 zawodników). Wszyscy uczniowie objęci byli dofinansowaniem z FRKF.

(dowód: akta kontroli str. 496-497)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą, 32 (64%) uczniów w sposób efektywny zrealizowało zaplanowane przez Szkołę zadania szkoleniowo-startowe, natomiast 11 (22%) nie zrealizowało ww. zadań z przyczyn niezależnych od Szkoły (m. in. kontuzje i rezygnacja ze startu w zawodach). Spośród trzech uczniów kończących szkołę w roku szkolnym 2014/2015, jeden podniósł klasę sportową z II na I, natomiast dwóch utrzymało posiadaną na początku szkolenia I klasę sportową. NIK pozytywnie ocenia powołanie do Kadry Narodowej siedmiu uczniów Liceum objętych szkoleniem w kajakarstwie, z czego dwóch reprezentowało Polskę w rywalizacji międzynarodowej.

3. Finansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu
faktycznego

W latach 2013 – 2015 Gmina Olsztyn podpisała z PZKaj trzy umowy o współpracy⁴⁰, na mocy których Związek zobowiązał się przekazać środki FRKF na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w SMS, w kwocie ogółem 327,7 tys. zł, w tym: 115,6 tys. zł⁴¹ w 2013 r., 103,9 tys. zł⁴² w 2014 r. i 108,2 tys. zł w 2015 r. Do ww. umów zostały podpisane trzy aneksy⁴³, w których ww. środki zostały zmniejszone ogółem o 15,6 tys. zł, z tytułu zakupu przez PZKaj dla potrzeb Szkoły sprzętu i ubiorów sportowych niezbędnych do wykonania zadania⁴⁴. Na realizację zadania Gmina Olsztyn zaplanowała środki własne w łącznej kwocie 425,3 tys. zł (137,2 tys. w 2013 r., 138,0 tys. zł w 2014 r. i 150,0 tys. zł w 2015 r.). Środki te zostały przeznaczone na wynagrodzenia trenerów kajakarstwa.

(dowód: akta kontroli str. 285, 291-299, 355-366, 413-419, 503)

W latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) Szkoła otrzymała dotacje z FRKF w kwocie ogółem 304,0 tys. zł⁴⁵ oraz sprzęt sportowy i ubrania o wartości ogółem 15,6 tys. zł, w tym: w 2013 r. – 115,6 tys. zł i sprzęt o wartości 1,7 tys. zł, w 2014 r. – 103,9 tys. zł i sprzęt o wartości 13,8 tys. zł oraz w 2015 r. (do 31 sierpnia) – 84,5 tys. zł. (do końca roku planowane jest przekazanie 23,7 tys. zł oraz sprzętu o wartości 10,5 tys. zł). Środki zostały przekazane Zespołowi Szkół Ogólnokształcących, a dofinansowanie obejmowało wszystkich zawodników kajakarstwa (zarówno uczniów Liceum i Gimnazjum⁴⁶).

(dowód: akta kontroli str. 285-287, 413-419, 463-481)

Zespół Szkół Ogólnokształcących wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem środki w kwocie ogółem 292,2 tys. zł, w tym: w 2013 r. - 115,6 tys. zł (100%), w 2014 r. - 103,8 tys. zł (99,9%) i w 2015 r. (do 31 sierpnia) - 72,8 tys. zł (61,3% planu).

(dowód: akta kontroli str. 286, 300-305, 367-371, 420-422)

W latach 2013 - 2015 (do 31 sierpnia), Szkoła wydatkowała ze środków FRKF na szkolenie uczniów Liceum (kajakarstwo) ogółem 224,3 tys. zł, w tym: koszty szkoleniowe - 197,0 tys. zł (87,8%), koszty wspomaganie szkolenia - 18,0 tys. zł

⁴⁰ 20 marca 2013 r., 28 kwietnia 2014 r. i 16 marca 2015 r.

⁴¹ Kwota określona w aneksie nr 2 z 15 października 2015 r. do umowy z 20 marca 2013 r.

⁴² Kwota określona w aneksie nr 1 z 1 września 2014 r. do umowy z 28 kwietnia 2014 r.

⁴³ Aneks nr 1 z 19 czerwca 2013 r., w którym zmniejszono dotację na 2013 r. o 1,5 tys. zł (koszt zakupu przez PZKaj sprzętu i ubrań sportowych dla uczniów Szkoły), nr 2 z 15 października 2013 r. – zmniejszono o 0,3 tys. zł, (z tytułu – j. w.) i aneks z 1 września 2014 r. – zmniejszono o 13,8 tys. zł (z tytułu – j. w.).

⁴⁴ Zgodnie z § 7 umów o współpracy, ww. zakupów dokonywał Związek i przekazywał Szkole.

⁴⁵ Środki zostały przekazane zgodnie z harmonogramem przekazywania zaliczek, stanowiącym załącznik do umowy.

⁴⁶ W latach szkolnych 2012/2013-2015/2016 (do zakończenia kontroli NIK) kajakarstwo nie było trenowane w Szkole Podstawowej.

(8,0%) i koszty obsługi szkolenia - 9,2 tys. zł (4,1%). W 2013 r. ww. wydatki wyniosły ogółem 85,5 tys. zł (73,9% kwoty dofinansowania), w tym: koszty szkoleniowe - 69,2 tys. zł (80,9%), koszty wspomaganie szkolenia - 13,5 tys. zł (15,8%) i koszty pośrednie - 2,9 tys. zł (3,4%). W 2014 r. wydatki na ww. cel wyniosły ogółem 81,2 tys. zł (78,2% kwoty dofinansowania), w tym: koszty szkoleniowe - 72,8 tys. zł (89,7%), koszty wspomaganie szkolenia - 4,6 tys. zł (5,7%) i koszty pośrednie - 3,9 tys. zł (4,8%). W 2015 r. (do 31 sierpnia) ww. wydatki wyniosły ogółem 57,6 tys. zł (68,2%), w tym: koszty szkoleniowe - 55,1 tys. zł (95,7%), a koszty pośrednie - 2,5 tys. zł (4,3%). W 2013 r. PZKaj zakupił i przekazał Szkole w użyczenie trzy Sportestery⁴⁷, o łącznej wartości 1,7 tys. zł, a w 2014 r. - jeden kajak, wiosło oraz 17 dresów o łącznej wartości 13,8 tys. zł. Nie stwierdzono przypadków wydłużenia okresu szkolenia uczniów klas trzecich (absolwentów) do końca roku kalendarzowego.

(dowód: akta kontroli str. 287, 300-305, 367-371, 420-422, 459, 463-481)

Szkoła, zgodnie z umowami o współpracy, prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych z dotacji oraz dokonanych wydatków, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych⁴⁸. Wydatki te były klasyfikowane w rozdziale 80195 „Pozostała działalność”.

(dowód: akta kontroli str. 306-312, 372-382, 423-427, 519)

Wydatki bieżące poniesione na jednego ucznia nieobjętego programem szkolenia sportowego wyniosły około: 8,9 tys. zł – w 2013 r., 9,9 tys. zł – w 2014 r. i 11,0 tys. zł w 2015 r. (do 30 września). Kwota subwencji oświatowej przekazana przez Gminę Olsztyn na jednego ucznia nieobjętego programem szkolenia sportowego wyniosła: 5,7 tys. zł - w 2013 r., 5,8 tys. zł – w 2014 r. i 5,8 tys. zł – w 2015 r. Wydatki bieżące Liceum poniesione na jednego ucznia klasy sportowej wyniosły około: 9,9 tys. zł – w 2013 r., 10,1 tys. zł – w 2014 r. i 9,8 tys. zł - w 2015 r. (do 30 września). Kwota subwencji oświatowej przekazana przez Gminę Olsztyn na jednego ucznia klasy sportowej wyniosła: 6,8 tys. zł - w 2013 r., 6,9 tys. zł – w 2014 r. i 6,9 tys. zł – w 2015 r. Wydatki bieżące Liceum poniesione na jednego ucznia sms wyniosły około: 13,3 tys. zł – w 2013 r., 13,4 tys. zł – w 2014 r. i 13,2 tys. zł w 2015 r. (do 30 września). Kwota subwencji oświatowej przekazana przez Gminę Olsztyn na jednego ucznia sms wyniosła: 11,0 tys. zł - w 2013 r., 11,2 tys. zł – w 2014 r. i 11,2 tys. zł – w 2015 r. Na jednego ucznia Liceum objętego szkoleniem w kajakarstwie, Szkoła wydatkowała ze środków FRKF średnio: 8,6 tys. zł - w 2013 r., 6,4 tys. zł – w 2014 r. i 4,1 tys. zł – w 2015 r. (do 31 sierpnia).

(dowód: akta kontroli str. 300-305, 367-371, 420-422, 482-484, 518-519)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że otrzymane środki FRKF były wystarczające do prawidłowej realizacji szkolenia sportowego kajakarzy. Pozwalały one na zapewnienie m. in. organizacji zgrupowań, wyjazdów na konsultacje, eliminacje juniorów i seniorów, wynajem obiektów, opiekę medyczną i fizjoterapeutyczną, zakup paliwa do motorówek zabezpieczających trening na wodzie oraz zakup materiałów do naprawy i przeglądów sprzętu pływającego.

(dowód: akta kontroli str. 489)

W latach 2013-2015 (do 31 sierpnia), Szkoła przekazała do PZKaj, plany oraz rozliczenia finansowe i merytoryczne (częściowe i końcowe), za wyjątkiem rozliczenia częściowego za okres od 1 lipca 2014 r. do 30 listopada 2014 r. Rozliczenie finansowe były przekazywane w terminach określonych w umowach o współpracy.

⁴⁷ Urządzenia używane do planowania treningów zawodników, umożliwiające dokonywanie szczegółowych pomiarów m.in. czasu i tętna.

⁴⁸ Ewidencja prowadzona była łącznie dla wydatków dotyczących uczniów Liceum i Gimnazjum.

(dowód: akta kontroli str.316-354, 386-412, 429-454, 502)

W okresie objętym kontrolą, w Szkole przeprowadzono siedem remontów, w tym trzy w 2014 r. i cztery w 2015 r., które dotyczyły m. in.: wykonania wentylacji mechanicznej oraz modernizacji zaplecza sanitarno-szatniowego, malowania i wymiany oświetlenia oraz remontu dachu specjalistycznej sali gimnastycznej. Remonty zostały sfinansowane przez Gminę Olsztyn i z budżetu Szkoły. Ww. okresie nie realizowano w Szkole nowych inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 461-462)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W rozliczeniach kosztów zadania, za lata 2013 i 2014, wykazano zakup sprzętu sportowego i ubrań o wartości odpowiednio: 1,7 tys. zł i 13,8 tys. zł pomimo, iż Szkoła nie wydatkowała środków na ten cel i nie wynikały one z prowadzonej ewidencji księgowej (ww. zakupów dokonał PZKaj i przekazał Szkole do używania, w celu wykonania zadania szkoleniowego).

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że ww. kwoty były wykazywane w rozliczeniach, zgodnie z zaleceniami PZKaj.

(dowód: akta kontroli str. 343, 409, 501)

2. Szkoła nie przekazała do PZKaj rozliczenia częściowego za okres od 1 lipca do 30 listopada 2014 r., co było niezgodne z § 5 ust. 3 pkt 3 umowy o współpracy z 28 kwietnia 2014 r.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że Szkoła uznała za niezasadne sporządzenie rozliczenia za ww. okres, ponieważ w grudniu 2014 r. realizowane były jeszcze zadania ze środków FRKF.

(dowód: akta kontroli str. 355-366, 502)

3. Spośród 275 dowodów księgowych dokumentujących wydatki poniesione ze środków FRKF, na 56 (20,4%) z nich, nie umieszczono opisu informującego, iż wydatek były poniesiony ze środków FRKF, co było niezgodne z § 3 ust. 3 umów o współpracy z 20 marca 2013 r. i 28 kwietnia 2014 r. oraz § 6 ust. 3 umowy z 16 marca 2015 r.

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wynikało to z przeoczenia.

(dowód: akta kontroli str. 300-305, 367-371, 420-422, 503)

Ocena częściowa

Szkoła wykorzystwała otrzymane środki FRKF zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowach. W rozliczeniach za lata 2013 – 2014, wykazano wydatki na sprzęt sportowy i ubrania, które zostały zakupione przez PZKaj. Szkoła nie sporządziła rozliczenia częściowego za okres od 1 lipca 2014 r. do 30 listopada 2014 r. oraz nie zamieściła na wszystkich dowodach księgowych opisów informujących o poniesieniu wydatków ze środków FRKF.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁹, wnosi o:

- 1) dokonanie weryfikacji dodatkowych kryteriów rekrutacji dla kandydatów uprawiających kajakarstwo i ustalenie z PZKaj warunków, pozwalających na ocenę wyników prób sprawności fizycznej kandydatów;

⁴⁹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

- 2) sporządzanie i przekazywanie do PZKaj rozliczeń finansowych z realizacji zadania, zgodnie z postanowieniami umów o współpracy;
- 3) umieszczanie na dokumentach księgowych opisów o poniesieniu wydatków ze środków FRKF, zgodnie z postanowieniami ww. umów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 23 listopada 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Anna Ledzińska
st. inspektor kp.